

Proiect - Analiza algoritmilor

Subset sum

January 16, 2026

1 Introducere

1.1 Descrierea problemei

Problema *Subset Sum* este una dintre cele mai cunoscute probleme fundamentale din teoria algoritmilor și a complexității computaționale. Aceasta poate fi formulată astfel: fiind dată o mulțime finită de numere întregi pozitive $A = \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$ și o valoare țintă S , se cere să se determine dacă există un subansamblu al lui A a cărui sumă este exact egală cu S .

Formal, problema urmărește existența unui subset $A' \subseteq A$ astfel încât:

$$\sum_{a_i \in A'} a_i = S$$

Subset Sum aparține clasei problemelor **NP-Complete** în varianta sa de decizie. Deși enunțul este simplu, complexitatea sa crește exponențial în raport cu dimensiunea mulțimii de intrare, ceea ce face imposibilă, în general, găsirea unei soluții eficiente pentru instanțe mari folosind algoritmi exacți.

Importanța acestei probleme derivă atât din rolul său teoretic – fiind utilizată frecvent în demonstrații de NP-dificultate prin reducere – cât și din numeroasele aplicații practice în care apare sub diverse forme. În practică, problema este abordată folosind o varietate de strategii algoritmice, de la metode brute-force și backtracking, la programare dinamică, optimizări pseudo-polinomiale și algoritmi aproximați sau euristici.

În cadrul acestui studiu, ne concentrăm pe principalele abordări algoritmice utilizate pentru rezolvarea problemei *Subset Sum*, punând în evidență legăturile între corectitudine, timpul de execuție și consumul de memorie.

1.2 Aplicații practice

Deși este o problemă teoretică dificilă, *Subset Sum* apare în mod natural într-o varietate de domenii practice, printre care se numără criptografia, managementul resurselor și al bugetelor, optimizare și planificare, și nu în ultimul rând, în inteligența artificială.

În **criptografie**, problema stă la baza unor scheme criptografice clasice, precum sistemul Merkle–Hellman, care utilizează dificultatea *Subset Sum* pentru a asigura securitatea mesajelor. De asemenea, variante ale problemei sunt întâlnite în atacuri criptanalitice și în analiza securității algoritmilor de criptare.

În **managementul resurselor și al bugetelor**, problema poate fi utilizată pentru a decide dacă un anumit buget poate fi atins prin alegerea unui subset de costuri sau investiții, fiind importantă în planificare financiară sau alocarea eficientă a resurselor.

În **optimizare și planificare**, *Subset Sum* apare ca subproblemă în probleme mai complexe, precum *Knapsack*, *scheduling* sau partitionarea mulțimilor, unde se urmărește împărțirea unui set de valori în grupuri cu proprietăți bine definite.

Problema este utilizată în **inteligență artificială și analiza combinatorială**, în contexte care implică explorarea spațiilor de căutare sau satisfacerea unor constrângeri numerice.

Datorită acestor aplicații, studiul algoritmilor care rezolvă problema *Subset Sum* este necesar din perspectivă teoretică și practică, justificând analiza detaliată a performanței algoritmilor pe seturi diverse de date.

1.3 Construirea seturilor de teste

Pentru evaluarea algoritmului analizat am creat un set de teste sintetice, care să acopere atât cazuri uzuale, cât și numeroase situații de tip *corner-case*. Același set de intrări va fi folosit și în eventuale comparații cu alte implementări ale problemei *Subset Sum*, astfel încât evaluarea să fie corectă.

Fiecare fișier de test conține următoarele:

- linia 1: Numărul N ce reprezintă numărul de elemente din tablou și T reprezintă suma țintă;
- următoarele N linii: elementele tabloului, așezate individual pe câte o linie

Pentru fiecare fișier de intrare a fost generat și un fișier de ieșire asociat, care conține soluția corectă a instanței respective. Formatul fișierelor de ieșire respectă cerințele problemei:

- pe prima linie se află numărul k de elemente selectate din mulțime;
- pe a doua linie se află indicii (1-based) ai elementelor care formează un subset valid a cărui sumă este exact T ;
- dacă există mai multe soluții posibile, a fost selectată arbitrar una dintre ele;
- dacă nu există nicio soluție, prima linie conține valoarea 0, iar a doua linie rămâne goală.

Acest format permite verificarea automată a corectitudinii atât pentru implementări care returnează doar verdictul (**true/false**), cât și pentru cele care reconstruiesc efectiv subsetul soluție. Checker-ul poate confirma ușor validitatea soluției verificând:

$$\sum_{i \in \text{indices}} v_i = T.$$

1.3.1 Teste de dimensiune mică și medie

Primul set include teste cu dimensiuni reduse (câțiva până la câteva zeci de elemente), folosite în principal pentru validarea corectitudinii. Acestea acoperă explicit:

- cazuri de bază: un singur element, egal sau diferit de suma țintă;
- situații în care suma țintă este zero, fie în prezența unui tablou nevid, fie cu multe valori zero (unde subsetul vid trebuie recunoscut corect ca soluție);
- cazuri în care suma țintă depășește suma tuturor elementelor, pentru care răspunsul trebuie să fie **false**;
- tablouri formate din numere pare cu țintă impară, respectiv din multipli ai unei valori fixe (de exemplu doar multipli de 5) cu o țintă care nu este multiplu al acesteia, astfel încât problema devine imposibilă din motive aritmetice (paritate/divizibilitate);
- tablouri cu valori repetate (de exemplu toate elementele egale cu 5 sau cu 0), pentru a verifica tratamentul corect al multiset-urilor și al combinațiilor cu mulți termeni identici;
- tablouri mixte, nesortate, cu valori de mărimi diferite, pentru a evita orice presupunere accidentală asupra ordonării datelor.

Pentru acest grup de teste am inclus atât instanțe cu răspuns **true**, cât și instanțe **false**, frecvent construite în perechi pe același tablou (de exemplu aceeași secvență de numere, dar cu două valori diferite pentru suma țintă). Această structură ne permite să verificăm nu doar corectitudinea logicii, ci și sensibilitatea algoritmului la schimbări mici ale intrării.

1.3.2 Teste mari (peste 100 de elemente)

Al doilea grup conține teste cu peste 100 de elemente, concepute pentru a stresa mai puternic implementarea și pentru a evidenția comportamentul său pe instanțe mai mari. Am urmărit să combinăm structuri cu semnificație combinatorială clară cu situații de tip corner-case:

- teste cu foarte multe zerouri urmate de o secvență de valori consecutive (de forma $0, \dots, 0, 1, 2, \dots, 50$) și sumă țintă $S = 0$, care verifică tratamentul

corect al cazului “*sumă zero*” în prezența unui număr mare de elemente inutile din punct de vedere al sumei;

- teste cu peste 100 de numere pare și țintă impară, respectiv cu mulți multipli de 5 și țintă congruentă cu 1 mod 5, pentru a crea instanțe mari, dar în mod structural imposibile;
- teste cu valori consecutive (de exemplu $1, 2, \dots, 150$) în care ținta este suma totală a tabloului; în aceste cazuri singurul subset valid este întregul tablou, ceea ce obligă implementarea să nu taie” prematur ramuri importante din spațiul de căutare;
- teste cu combinații de multe valori mici (de exemplu zeci de valori 0 și 1) plus câteva valori mari (de tip 50, 75, 100, 125, 150), ceea ce creează un număr foarte mare de combinații posibile pentru aceeași sumă și reprezintă un scenariu dificil pentru o abordare recursivă/backtracking.

Aceste teste sunt utilizate în principal pentru analiza performanței pe instanțe de dimensiune medie, în care timpul de execuție începe să devină sensibil la structura datelor de intrare.

1.3.3 Teste foarte mari (peste 1000 de elemente)

Pentru a evalua comportamentul algoritmului pe instanțe de dimensiune mare, am construit și două teste cu peste 1000 de elemente:

- un test “*normal*”, cu tablou format din valori consecutive $1, 2, \dots, 1100$ și sumă țintă egală cu suma primelor 700 elemente. Acest test reprezintă un caz în care există multe subseturi posibile care ating ținta, dar în același timp dimensiunea mare a tabloului pune în evidență limitele unei abordări exponențiale;
- un test de tip *corner-case* cu 1200 de numere pare, de forma $2, 4, 6, \dots, 2400$, și sumă țintă impară. Din punct de vedere teoretic, orice sumă a elementelor va fi pară, deci instanța este imposibilă. Testul este util pentru a observa cum se comportă algoritmul pe un input foarte mare în care răspunsul este **false** și nu există soluții care să oprească rapid explorarea.

Aceste instanțe foarte mari sunt folosite în special pentru evaluarea timpului de execuție și a consumului de memorie, fiind suficiente pentru a evidenția clar limitele de scalabilitate ale implementării analizate.